

202

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŻEGLUGI

z dnia 12 lipca 1968 r.

w sprawie bezpieczeństwa morskich statków sportowych.

Na podstawie art. 37 § 3, art. 46 § 1 i § 3, art. 47 i art. 48 Kodeksu morskiego (Dz. U. z 1961 r. Nr 58, poz. 318) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia określają wymagania w zakresie bezpieczeństwa morskich statków sportowych.

2. Statkiem sportowym, zwanym dalej „statkiem”, jest statek używany do żeglugi o charakterze niezarobkowym, którego rodzaj i przeznaczenie do celów sportowych zostały uwidocznione w certyfikacie okrętowym lub w zaświadczeniu o rejestracji statku.

§ 2. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą wiosłowych łodzi regatowych, kajaków, rowerów wodnych i innych tego rodzaju sportowych jednostek pływających.

§ 3. 1. Rozróżnia się następujące rodzaje żeglugi morskiej uprawianej przez statki:

- 1) żegluga portowa i na wodach osłoniętych,
- 2) żegluga przybrzeżna,
- 3) żegluga bałtycka,
- 4) żegluga mała,
- 5) żegluga wielka.

2. Przez żeglugę portową i na wodach osłoniętych rozumie się żeglugę w granicach portów morskich i na Zalewach Szczecińskim i Wiślanym oraz w Zatoce Gdańskiej na za-

chód od linii łączącej południowy cypel Mierzei Helskiej ze wschodnim brzegiem ujścia Wisły pod Świbnem.

3. Przez żeglugę przybrzeżną rozumie się żeglugę morską w odległości nie przekraczającej 20 mil morskich od linii brzegu morskiego Państwa Polskiego.

4. Przez żeglugę bałtycką rozumie się żeglugę na Morzu Bałtyckim, na Beltach i Kattegacie oraz na Skagerraku do 10° długości geograficznej wschodniej oraz przez Kanał Ki-
loński i Łabę do Cuxhaven.

5. Przez żeglugę małą rozumie się żeglugę na Morzu Bałtyckim oraz na Morzu Północnym do 62° szerokości geograficznej północnej i do 8° długości geograficznej zachodniej, jak również żeglugę na wodach do linii łączącej Oues-
sant (Francja) i Fastnet (Irlandia).

6. Przez żeglugę wielką rozumie się żeglugę na pozostałych obszarach morskich.

7. Rodzaj żeglugi, do której uprawniony jest statek, ustala urząd morski.

§ 4. 1. Statek nie może być używany w żegludze morskiej, jeżeli nie odpowiada wymaganiom technicznego stanu bezpieczeństwa oraz innym wymaganiom określonym w rozporządzeniu.

2. Przy ustalaniu, czy statek czyni zadość wymaganiom uzależnionym od liczby osób na statku, nie bierze się pod uwagę osób, które znalazły się na statku z przyczyn siły wyższej.

Rozdział 2.

Wymagania technicznego stanu bezpieczeństwa.

§ 5. Statek odpowiada wymaganiom technicznego stanu bezpieczeństwa, jeżeli czyni zadość przepisom technicznym obowiązującym w zakresie:

- 1) konstrukcji kadłuba,
- 2) urządzeń sterowych,
- 3) urządzeń kotwicznych,
- 4) masztów wraz z ich olinowaniem stałym i ruchomym oraz ożaglowania zasadniczego i sztormowego,
- 5) silników napędowych głównych,
- 6) mechanizmów pomocniczych wraz z ich urządzeniami i rurociągami,
- 7) zbiorników ciśnieniowych wraz z ich urządzeniami,
- 8) wałów śrubowych oraz śrub napędowych i innych pędników,
- 9) urządzeń elektrycznych oraz ich instalacji,
- 10) urządzeń pożarowych stałych,
- 11) stateczności,
- 12) niezatapialności,
- 13) urządzeń nawigacyjnych i sygnałowych oraz okrętowych świateł nawigacyjnych,
- 14) urządzeń radiokomunikacyjnych,
- 15) urządzeń i środków ratunkowych,
- 16) innych wymagań w zakresie technicznego stanu bezpieczeństwa statku.

§ 6. 1. Z zastrzeżeniem przepisu ust. 2 w zakresie spraw objętych § 5 obowiązują przepisy polskiej instytucji klasyfikacyjnej, działającej pod nazwą „Polski Rejestr Statków”, zwany dalej w skrócie PRS, wydane w uzgodnieniu z Głównym Komitetem Kultury Fizycznej i Turystyki.

2. W odniesieniu do statków motorowych o mocy silników poniżej 50 KM oraz do statków innych niż motorowe o długości całkowitej poniżej 17 m, w zakresie spraw objętych § 5 pkt 1—14 i 16, obowiązują przepisy wydane przez urzędy morskie w porozumieniu z właściwymi wojewódzkimi komitetami kultury fizycznej i turystyki.

3. Statkiem motorowym jest każdy statek przeznaczony do żeglugi przy użyciu mechanicznych środków napędowych, chociażby był on wyposażony w pomocniczy napęd żaglowy.

§ 7. 1. Statki i ich urządzenia podlegają w zakresie spraw objętych § 5 nadzorowi technicznemu.

2. Nadzór techniczny w zakresie regulowanym przepisami technicznymi PRS (§ 6 ust. 1) sprawuje PRS na zasadach ustalonych w swoich przepisach, stwierdzając dopełnienie wymagań technicznego stanu bezpieczeństwa wydaniem odpowiednich dokumentów.

3. Nadzór techniczny w zakresie regulowanym przepisami technicznymi urzędów morskich (§ 6 ust. 2) sprawują urzędy morskie.

4. Urząd morski może wyrazić zgodę na wykonywanie niektórych czynności należących do niego nadzoru technicznego przez odpowiedni związek sportowy.

Rozdział 3.

Środki ratunkowe.

§ 8. Statki powinny być wyposażone w środki ratunkowe według następujących zasad:

- 1) statek o długości 21 m i większej w każdej żegludze powinien posiadać:
 - a) pneumatyczne tratwy ratunkowe o takiej łącznej nośności, aby mogły pomieścić wszystkie osoby znajdujące się na statku, jednak ilość tratw w żadnym razie nie może być mniejsza niż dwie,

- b) lekką niezatapialną łódź tak umieszczoną, aby mogła być wodowana z każdej burty,
 - c) co najmniej cztery koła ratunkowe, z których połowa powinna być zaopatrzona w pławki świetlno-dymne, a dwa koła w linki ratunkowe,
 - d) pasy ratunkowe dla każdej z osób znajdujących się na statku, a ponadto jeden pas zapasowy,
 - e) wyrzutnię linki ratunkowej,
 - f) 12 sztuk rakiet spadochronowych;
- 2) statek o długości mniejszej niż 21 m w żegludze wielkiej, małej i bałtyckiej powinien posiadać:
 - a) co najmniej jedną pneumatyczną tratwę ratunkową mogącą pomieścić wszystkie osoby znajdujące się na statku,
 - b) co najmniej dwa koła ratunkowe zaopatrzone w pławki świetlno-dymne oraz w linki ratunkowe,
 - c) pasy ratunkowe dla każdej z osób znajdujących się na statku, a ponadto jeden pas zapasowy,
 - d) 12 sztuk rakiet spadochronowych;
 - 3) statek o długości mniejszej niż 21 m w żegludze portowej i na wodach osłoniętych oraz w żegludze przybrzeżnej powinien posiadać:
 - a) pneumatyczną tratwę ratunkową lub pływak ratunkowy albo koła ratunkowe o łącznej nośności wystarczającej dla wszystkich osób znajdujących się na statku — przyjmując, że jedno koło utrzymuje na wodzie dwie osoby; w każdym razie na statku powinno znajdować się co najmniej jedno koło ratunkowe, zaopatrzone w pławkę świetlno-dymną i w linkę ratunkową,
 - b) pasy ratunkowe dla każdej z osób znajdujących się na statku, a ponadto jeden pas zapasowy;
 - 4) statki niezatapialne o długości mniejszej niż 7 m w żegludze portowej i na wodach osłoniętych oraz poza granicami tej żeglugi na akwenach wyznaczonych przez urząd morski, jeżeli akweny te będą miały zapewnioną obserwację i osłonę ratowniczą odpowiedniego ośrodka sportowego, mogą posiadać tylko pasy ratunkowe dla każdej z osób znajdujących się na statku;
 - 5) niezależnie od wymagań ustalonych w pkt 1—4 wszystkie statki, z wyjątkiem wymienionych w pkt 6, powinny posiadać raketnicę i co najmniej 12 sztuk rakiet rzucających czerwone światło;
 - 6) statki niezatapialne o długości mniejszej niż 7 m, uprawiające żeglugę tylko w porze dziennej, zamiast wyposażenia przewidzianego w pkt 5 powinny posiadać co najmniej jedną świecę wytwarzającą pomarańczowy dym, przy czym urząd morski może zwolnić od tego wymagania statki, które uprawiają żeglugę na akwenach znajdujących się pod stałą obserwacją i osłoną ratowniczą odpowiedniego ośrodka sportowego.

§ 9. 1. Znajdujące się na statku tratwy ratunkowe powinny być odpowiednio wyposażone.

2. Przedmioty stanowiące wyposażenie tratw ratunkowych powinny odpowiadać wymaganiom określonym w przepisach PRS.

3. W zakresie ilości i rodzaju wyposażenia tratw ratunkowych mają odpowiednie zastosowanie ogólnie obowiązujące przepisy dotyczące wyposażenia tratw ratunkowych na statkach morskich.

§ 10. Łodzie, tratwy, pływaki i koła ratunkowe powinny być oznaczone zgodnie z obowiązującymi w tym przedmiocie przepisami.

§ 11. Wszystkie znajdujące się na statku środki i urządzenia ratunkowe oraz przedmioty stanowiące wyposażenie tratw ratunkowych powinny być typu uznanego przez PRS za odpowiedni do stosowania w warunkach, w jakich będą eksploatowane.

§ 12. Wszystkie znajdujące się na statku środki i urządzenia ratunkowe oraz przedmioty stanowiące wyposażenie

tratw ratunkowych powinny być utrzymywane w stanie stałej sprawności i gotowości do natychmiastowego użycia.

Rozdział 4.

Urządzenia radiokomunikacyjne.

§ 13. 1. Każdy statek o długości 21 m i więcej oraz statek o długości mniejszej niż 21 m w żegludze wielkiej powinien być wyposażony w radiotelefon typu uznanego przez PRS oraz w pewny w działaniu zegar, który należy umocować w takim miejscu, aby cała jego tarcza mogła być łatwo obserwowana z miejsca pracy radiotelefonisty.

2. Urządzenie radiotelefoniczne powinno obejmować nadajnik, odbiornik oraz źródło energii.

3. Nadajnik powinien być zdolny do nadawania na radiotelefonicznej częstotliwości niebezpieczeństwa 2.182 kHz i co najmniej na jednej jeszcze innej częstotliwości w paśmie od 1.600 do 3.800 kHz, przy użyciu klasy emisji wyznaczonej dla tych częstotliwości w Regulaminie radiokomunikacyjnym.

4. Nadajnik powinien być wyposażony w urządzenia do samoczynnego wytwarzania radiotelefonicznego sygnału niebezpieczeństwa.

5. Odbiornik powinien być zdolny do odbioru na radiotelefonicznej częstotliwości niebezpieczeństwa 2.182 kHz i co najmniej na jednej jeszcze innej częstotliwości dostępnej dla morskich stacji radiotelefonicznych w paśmie od 1.600 do 3.800 kHz, przy użyciu klasy emisji wyznaczonej przez Regulamin radiokomunikacyjny dla tych częstotliwości. Ponadto odbiornik powinien umożliwiać odbiór na wszystkich innych częstotliwościach i w klasach emisji wyznaczonych przez Regulamin radiokomunikacyjny do nadawania za pomocą radiotelefonii komunikatów meteorologicznych i wszelkiej innej łączności związanej z bezpieczeństwem żeglugi.

§ 14. 1. Gdy statek znajduje się na morzu, każda załadowana bateria powinna być w stanie naładowanym.

2. Powinien być prowadzony nasłuch na radiotelefonicznej częstotliwości niebezpieczeństwa, zgodnie z wytycznymi urzędu morskiego.

3. Wymagania w zakresie kwalifikacji radiotelefonistów regulują odrębne przepisy.

§ 15. Statek o długości mniejszej niż 21 m w żegludze bałtyckiej i małej powinien być wyposażony w radiowe urządzenia odbiorcze, zdolne do odbierania komunikatów meteorologicznych i innych związanych z bezpieczeństwem żeglugi.

Rozdział 5.

Kwalifikacje i skład załogi.

§ 16. 1. Członkami załogi statku mogą być tylko takie osoby, które posiadają umiejętność pływania, stwierdzoną odpowiednim dokumentem.

2. Pełnienie funkcji kierowniczych na statkach wymaga posiadania przez członka załogi odpowiedniego sportowego stopnia żeglarskiego lub motorowodnego.

§ 17. Sportowe stopnie żeglarskie i motorowodne, warunki i tryb ich uzyskiwania oraz niezbędne kwalifikacje członków załogi statków określają odrębne przepisy, wydane

przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w porozumieniu z Ministrem Żeglugi.

§ 18. Urzędy morskie ustalają dla poszczególnego statku minimalny i maksymalny skład załogi oraz jego obsadę przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach (§ 14 ust. 3, § 17).

§ 19. 1. W zakresie szczegółowych obowiązków związanych z pełnieniem funkcji na poszczególnych stanowiskach obowiązują przepisy regulaminu służby morskiej, zatwierdzonego w trybie i na zasadach określonych przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w porozumieniu z Ministrem Żeglugi.

2. Regulamin wymieniony w ust. 1 powinien znajdować się na każdym statku.

Rozdział 6.

Inne wymagania z zakresu bezpieczeństwa statku.

§ 20. 1. W sprawach nie objętych rozdziałami 2—5 stosuje się odpowiednio ogólne przepisy dotyczące bezpieczeństwa życia na morzu i bezpieczeństwa statku, w szczególności w zakresie:

- 1) wyposażenia w przenośny sprzęt przeciwpożarowy,
- 2) służby radiokomunikacyjnej,
- 3) prowadzenia przepisanych dzienników,
- 4) rozkładów i ćwiczeń alarmowych oraz
- 5) inspekcji i dokumentów bezpieczeństwa statków.

2. Niezależnie od inspekcji dokonywanych zgodnie z przepisami określonymi w ust. 1 pkt 5 inspekcje kontrolne statków polskich mogą być przeprowadzane również przez społecznych inspektorów powołanych przez urząd morski na wniosek odpowiedniego związku sportowego.

3. Szczegółową organizację i tryb przeprowadzania inspekcji przewidzianej w ust. 2 określa regulamin wydany przez dyrektora urzędu morskiego.

Rozdział 7.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 21. W zakresie wyposażenia w środki ratunkowe i urządzenia radiokomunikacyjne statki istniejące oraz statki w budowie, których stępka została położona przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, powinny być dostosowane do wymagań rozporządzenia w terminie ustalonym przez urząd morski dla każdego statku, w każdym razie nie później niż w ciągu 3 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 22. W przypadkach szczególnych (np. regaty lub zorganizowane treningi) urząd morski może zwolnić statek od dopełnienia niektórych wymagań ustalonych w rozporządzeniu, jeżeli uzna to za możliwe ze względu na rodzaj podróży i warunki żeglugi; w takim razie urząd morski może zwiększyć inne wymagania z zakresu bezpieczeństwa żeglugi.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Żeglugi: *J. Burakiewicz*